

Nota de prezentare

a deschiderii procesului de consultare publică pe marginea proiectului de *Ordin privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a tranzacționa pe piețele centralizate din România*

Prin adoptarea Legii nr. 167/2018 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, au fost instituite, în sarcina participanților la piața gazelor naturale din România, o serie de obligații în ceea ce privește încheierea unui anumit procent din contractele de vânzare-cumpărare pe piețele centralizate din România, transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu reglementările emise de ANRE.

Măsura legislativă trebuie analizată în contextul în care piața de gaze naturale din România și în special piața angro destinată produselor standardizate pe termen scurt necesare echilibrării Sistemului național de transport, prezintă o lichiditate scăzută, măsura adoptată de forul legislativ dorind să contribuie, pe de-o parte la creșterea lichidității pieței iar pe de altă parte, la creșterea gradului de transparență a tranzacțiilor, acestea desfășurându-se pe piețe centralizate, într-un cadru organizat și conform regulilor impuse de către ANRE. De altfel, măsura este în conformitate și cu premisele nr. 31 și nr. 36 din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE potrivit căroră:

- premisa (31) „Pentru a asigura accesul efectiv la piață al tuturor actorilor de pe piață, inclusiv al noilor intrați, este necesară crearea unor mecanisme de echilibrare nediscriminatorii și care să reflecte costurile. Acest lucru ar trebui să fie realizat prin crearea unor mecanisme de piață transparente pentru furnizarea și cumpărarea de gaze naturale, necesare în vederea echilibrării”.

- premisa (36) ”Piața internă a gazelor naturale suferă din pricina lipsei de lichiditate și de transparență, ceea ce împiedică alocarea eficientă a resurselor, operațiunile de acoperire în vederea limitării riscurilor și pătrunderea de noi concurenți pe piață. Încrederea în piață, lichiditatea acesteia, precum și numărul de participanți pe piață trebuie să crească, fiind necesară în acest scop creșterea supravegherii exercitate de autoritățile de reglementare asupra întreprinderilor active în sectorul alimentării cu gaze naturale.”

Ținând cont de cele prezentate, în conformitate cu prevederile art. 177 alin. (3⁶)-(3¹⁰) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare (Lege), în perioada 1 ianuarie 2018-31 decembrie 2018, producătorii și furnizorii de gaze naturale au obligația de a încheia, pe piața centralizată, un procent minim din contractele încheiate în această perioadă, procent stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2017.

Începând cu data de 1 ianuarie 2019, în baza celor precizate la art. 177 alin. (3¹⁵) din Lege ” toți participanții la piața de gaze naturale, în măsura în care contractează vânzarea de gaze naturale pe piața angro, într-un an calendaristic, au obligația să încheie, în anul calendaristic în care livrează gazele naturale, contracte pe piețele centralizate, transparent, public și nediscriminatoriu, în conformitate cu reglementările emise de ANRE, pentru vânzarea unei cantități minime de gaze naturale care nu poate fi mai mică decât cea reprezentată de o cotă procentuală de 50% din cantitatea de gaze naturale contractate cu livrare în anul calendaristic respectiv, în calitate de vânzător”

Începând cu aceeași dată, producătorii de gaze naturale, conform celor stipulate la art. 177 alin. (3¹⁶) din Lege, ”au obligația să încheie, în anul calendaristic în care livrează gazele naturale, contracte pe piețele centralizate angro, transparent, public și nediscriminatoriu, în conformitate cu reglementările emise de ANRE, pentru vânzarea unei cantități minime de gaze naturale care nu poate fi mai mică decât cea reprezentată de o cotă procentuală de 50% din cantitatea de gaze naturale contractate cu livrare în anul calendaristic respectiv, în calitate de vânzător.”

În ceea ce privește contractele de cumpărare, în conformitate cu prevederile art. 177 alin. (3¹⁷) din Lege, ”începând cu data de 1 ianuarie 2019, toți participanții la piața de gaze naturale, în măsura în care contractează cumpărarea de gaze naturale pe piața angro, într-un an calendaristic, au obligația să încheie, în anul calendaristic în care achiziționează gazele naturale, contracte pe piețele centralizate, transparent, public și nediscriminatoriu, în conformitate cu reglementările emise de ANRE, pentru cumpărarea unei cantități minime de gaze naturale care nu poate fi mai mică decât cea reprezentată de o cota procentuală de 40% din cantitatea de gaze naturale contractate în anul calendaristic respectiv, în calitate de cumpărător.”

În privința lipsei limitării în timp a obligației de tranzacționare, precizate la art. 177 alin. (3¹⁷) din Lege, potrivit căroră ”Cotele procentuale prevăzute la alin. (3¹⁵), (3¹⁶) și (3¹⁷) pot fi majorate anual, în urma unei analize, prin decizie a ANRE, care are obligația să monitorizeze evoluția pieței angro de gaze naturale din România, până cel târziu în data de 31 martie a fiecărui an calendaristic anterior anului calendaristic pentru care se instituie obligația de tranzacționare pe piețele centralizate angro a cantităților minime de gaze naturale”, considerăm că tranzacționarea permanentă a unui anumit procent din producția internă de gaze naturale public, transparent și nediscriminatoriu este în măsură să asigure un climat concurențial fiind în concordanță cu premisa (54) din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, care prevede:

-” (54) Promovarea concurenței loiale și a accesului facil al diferiților furnizori ar trebui să aibă o importanță crucială pentru statele membre în scopul de a permite consumatorilor să profite pe deplin de oportunitățile unei piețe interne liberalizate în sectorul gazelor naturale”.

Având în vedere că aceste obligații de tranzacționare trebuie realizate ”în conformitate cu reglementările emise de ANRE” în executarea acestor prevederi, ANRE a elaborat prezentul proiect de ***Ordin privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a tranzacționa pe piețele centralizate din România.***

Ținând cont de faptul că:

- obligațiile impuse în sarcina participanților la piața gazelor naturale din România au fost aprobate în data de 10 iulie 2018 odată cu adoptarea Legii nr. 167/2018;
- producătorii și furnizorii de gaze naturale au obligația de a încheia pe piața centralizată un anumit procent din contractele încheiate și în perioada 1 ianuarie 2018-31decembrie 2018;
- încheierea contractelor și tranzacționarea pe piața centralizată, cu încadrarea în intervalul 1 ianuarie 2018-31decembrie 2018 astfel încât să fie respectat termenul legal, necesită o anumită perioadă de timp;

coroborat cu prevederile art. II alin. (1) lit. a) din Legea nr. 167/2018 potrivit căroră ”în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei este obligată să aprobe reglementările referitoare la activitățile din sectorul gazelor naturale, reglementările și regulile specifice care vor fi aplicate în conformitate cu Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum aceasta a fost

modificată și completată prin prezenta lege” în conformitate cu principiile transparenței decizionale stabilite prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, proiectul de ordin este supus consultării publice, în regim de urgență, **în perioada 13.09.2018 – 24.09.2018.**

Propunerile și observațiile pe marginea modificărilor cuprinse în proiectul de act normativ, însoțite de argumentația aferentă, vor fi transmise de către părțile interesate, la ANRE, atât în format electronic (documente Word), la adresa de e-mail sprgn@anre.ro, cât și în format letric, la numărul de fax 021/312.43.65, **până cel târziu la data de 24.09.2018, ora 16⁰⁰**

Propunerile și observațiile pentru care nu au fost prezentate argumente și/sau cele care nu au fost transmise în formatul Word solicitat nu vor fi luate în considerare.

Ședința în cadrul căreia se vor discuta observațiile și propunerile formulate pe marginea prezentului document de discuție va avea loc la sediul ANRE la o data ce va fi comunicată ulterior.